

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет
Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
(назва кафедри)

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на тему: «Натюрморт «Зацвів бузок» у художньо-декоративному оздобленні
інтер'єру сучасної громадської бібліотеки-медіатеки»

Басенко Катерини Василівни

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2024 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет

Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки, к.н.н., доц.

_____ Олена САФРОНОВА

«_____» _____ 2024 року

**АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

«Натюрморт «Зацвів бузок» у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру
сучасної громадської бібліотеки-медіатеки

(назва)

Виконав здобувач групи ОМ-20-1

Басенко Катерина Василівна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 023 – Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

ОПП: Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

Керівник: Володимир КОРОЛЬ

(ім'я та прізвище)

ДОЦЕНТ

науковий ступінь, вчене звання

Керівник: Наталія ПЛІСС

(ім'я та прізвище)

СТ. ВИКЛ.

науковий ступінь, вчене звання

Керівник: _____

(ім'я та прізвище)

науковий ступінь, вчене звання

Рецензент: _____

(прізвище, ініціали,)

науковий ступінь, вчене звання

Київ 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
------------	---

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

1.1. Джерельна база.....	4
1.2. Історичний досвід зображення бузку.....	6
1.3. Еволюція зображення бузку в українському мистецтві.....	8
1.4. Стильові особливості сучасного мистецтва, нові течії, різновиди та типології жанру.....	10

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ БІБЛІОТЕКИ-МЕДІАТЕКИ

2.1. Історичний та український досвід в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру.....	16
2.2. Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру бібліотеки-медіатеки.....	18
2.3. Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру....	19
2.4. Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.....	20
2.5. Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.....	21
2.6. Стилiстика, меблі, декор, оздоблювальні матеріали та освітлення інтер'єру приміщення.....	22
2.7. Ергономічні норми меблевого облаштування бібліотеки-медіатеки.....	23

РОЗДІЛ ІІІ. ЗАСОБИ, ПРИЙОМИ, КОМПОЗИЦІЙНЕ РІШЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ РОБОТИ

3.1. Концепція художньої роботи.....	24
3.2. Обґрунтування вибору мотиву художньої роботи.....	25
3.3. Колір, світло художньої роботи.....	26
3.4. Робота над натурним матеріалом.....	27
3.5. Пошук композиційного рішення	27
3.6. Техніко-технологічні властивості олійного живопису.....	28
3.7. Психоемоційний вплив художньої роботи на відвідувачів бібліотеки-медіатеки.....	29
ВИСНОВОК.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

АНОТАЦІЯ

Басенко К. В. Натюрморт «Зацвів бузок» у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру сучасної громадської бібліотеки -медіатеки.

Дипломна бакалаврська робота за спеціальністю – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ, 2024 рік.

У дипломній роботі розроблено сучасний дизайн приміщення громадської бібліотеки-медіатеки на основі будівельних норм та анатомічних даних людини. Зроблено аналіз засобів та прийомів художньо-декоративного оздоблення, та їх роль в створенні комфортного та привабливого дизайну. Приділена увага ергономічним вимогам, які забезпечують комфорт та затишок. Проведено комплекс дослідження української та іноземної літератури, електронних ресурсів. А також, пошук аналогів бібліотеки-медіатеки в Україні та за її межами.

Особлива увага була приділена художній роботі, натюрморт «Зацвів бузок», формат 70×70, полотно, олія. Це гармонійне поєднання майстерності з красою природи бузку. У процесі роботи значну увагу було приділено контрастам, на основі яких відбувається живопис. Робота велась поетапно з виконанням всіх технологічних умов олійного живопису. Проаналізовано психоемоційний вплив картини на відвідувачів. Вона поєднує в собі живописне мистецтво та красу природи, створюючи сприятливу атмосферу.

Ключові слова: бібліотека-медіатека, інтер'єр, бузок, дизайн, комфорт, ергономічність, художня робота.

ANNOTATION

Basenko K. V. Still Life «Lilacs in Bloom» in the Artistic and Decorative Design of a Modern Public Library-Media Center

Bachelor's Thesis in the specialty – 023 Fine Arts, Decorative Arts, Restoration – Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, 2024

The thesis develops a modern design for a public library-media center based on building standards and human anatomical data. It analyzes the means and techniques of artistic and decorative design and their role in creating a comfortable and attractive interior. Attention is given to ergonomic requirements that ensure comfort and coziness. A comprehensive study of Ukrainian and foreign literature, electronic resources, and analogs of library-media Center in Ukraine and abroad was conducted.

Special attention was paid to the artistic work, the still life «Lilacs in Bloom,» measuring 70×70, canvas, oil. This work is a harmonious combination of mastery and the beauty of lilac nature. The process paid significant attention to contrasts, forming the basis of the painting. The work was carried out in stages, adhering to all technological conditions of oil painting. The psycho-emotional impact of the painting on visitors was analyzed. It combines painting art and the beauty of nature, creating a favorable atmosphere.

Key words: media library, interior, lilac, design, comfort, ergonomics, artwork.

ВСТУП

Мета: розробка та реалізація концепції інтер'єру, яка відповідає сучасним потребам користувачів та сприяє створенню затишної, функціональної та естетично приємної атмосфери у бібліотеці. Врахування ергономічних та безпечних аспектів дизайну, які забезпечують комфортні умови для відвідувачів та персоналу. А також створення художньої роботи в інтер'єрі, яка сприятиме позитивному психоемоційному клімату, сприяючи зосередженню, спокою та загальному добробуту відвідувачів.

Актуальність: забезпечення доступу до відео, аудіо, цифрових книг та інших електронних ресурсів. Адже зараз у сучасному світі зростає попит на мультимедійний контент. Більшість сучасної молоді рідко звертаються до бібліотеки за друкованими та письмовими працями, тому бібліотека-медіатека є чудовим вирішенням цієї проблеми. Доступ до цифрових технологій та інновацій. Сприяння освіті та культурному розвитку, надаючи як і літературні та письмові джерела, так і електронні та медійні ресурси.

Об'єкт проектування: громадська бібліотека -медіатека.

Предмет проектування: дизайн інтер'єра бібліотеки-медіатека, художня робота.

Сучасність: створення бібліотеки - медіатеки доволі популярно через попит на цифровий контент.

Картина в бібліотеці відіграє важливу роль в формуванні атмосфери, естетичної привабливості та підтримка освітнього процесу. Картина додає візуальної краси бібліотеці, роблячи простір приємнішим для відвідувачів, вона стає центральним елементом дизайну і задає тон приміщенню. Зображення бузку створює атмосферу спокою, натхнення та комфорт. А також надає індивідуальний характер бібліотеці.

Квіти завжди були одним із символом краси, гармонії, життя. А бузок є багатозначним символом. Це вічна молодість, перша любов, весна і закоханість,

духовність та ностальгія, пробудження та натхнення. У бібліотеці де відвідувачі поглинають знання, картини квітів можуть створити заспокійливе середовище, яке сприяє концентрації. Це своєрідний зв'язок між природою, мистецтвом та знанням.

Створення бібліотеки забезпечує доступ до знань, інформаційних та культурних ресурсів, освіти та розвиток. Бібліотека має за мету зберігати документи, книги, рукописи, різноманітну літературу та інші матеріали, що несуть культурну спадщину. Це доступ до джерел інформації для студентів, науковців, громадян та викладачів. Також бібліотека є саме тим місцем для зустрічей та обміном думок. Це доступ до інформації та інформаційних технологій для всіх груп населення.

Бібліотека — це один з найбільш важливих історичних та культурних інститутів, який відіграє ключову роль у розвитку суспільства. Ще в давні часи вона виконувала важливі функції. Це від зберігання рукописів до надання цифрової інформації в нашій епохі. Хоч у наш час є Інтернет, бібліотека залишається актуальною. Стародруки, наукова документація, дослідження, унікальні рукописи та книги — є важливими свідченнями історії та культурного розвитку. Це доступ до цієї спадщини для наступних поколінь.

З появою Інтернету, з використанням сучасних методів обробки, різних цифрових технологій, обробки та обміну даними, суспільство нашого століття потребує швидкий та якісний доступ до будь-якої інформації. Тому проектування сучасних бібліотек-медіатек є доволі прогресивним та актуальним рішенням, адже ці архітектурні об'єкти збирають, обробляють, аналізують і опрацьовують будь-яку інформацію. Медіатека – це сучасна бібліотека, яка технологічно розвинена, з ергономічним інтер'єром для користувачів, з використанням традиційних та цифрових ресурсів. Адже саме бібліотеки-медіатеки зможуть покращити популярність бібліотек та залучити велику кількість нових користувачів.

Сучасні бібліотеки активно взаємодіють з громадою, враховуючи її потреби та інтереси, та стають центром соціальної взаємодії. Використовують технології для надання доступу до електронних ресурсів, розвитку онлайн-платформ та інших інноваційних ініціатив, які сприяють як індивідуальній роботі, так і груповим діям. Бібліотека створює місце для зустрічей, обміну ідеями, співпраці та культурних подій, що сприяє формуванню спільноти та розвитку культурного середовища. Вона є

центром культурних подій, виставок, лекцій, курсів та інших заходів, що сприяють освіті та культурі.

В цілому, бібліотеки залишаються актуальними, оскільки вони відповідають потребам суспільства у знаннях, навчанні, культурі та спілкуванні, а також адаптуються до сучасних технологічних та соціокультурних змін. Бібліотека – це місце, де зберігається духовність. Адже, давнину бібліотеку називали « дім життя», « притулок мудрості». [6]

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

1.1 Джерельна база

Джерельна база роботи «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру громадської бібліотеки-медіатеки та художня робота натюрморт «Зацвів бузок» включає в себе різноманітну літературу та електронні ресурси. Використані джерела включають академічні статті, каталоги виставок, інтернет-ресурси та посібники. Увагу приділено дослідженню художніх та архітектурних аналогів, де було задіяно, як і іноземні електронні ресурси, так і українські.

Основу джерельної бази займають дослідження провідних українських та зарубіжних науковців, які займалися питанням дизайну інтер'єру бібліотек. Серед них є праці з історії мистецтв та архітектури, які допомагають визначити історію живописних технік, стилів та дизайну.

Інтернет-ресурси також мають місце в списку використаних джерел, адже завдяки ним надається доступ до великої кількості зображень та різних матеріалів. Використання електронних ресурсів дало наочне уявлення про сучасні тенденції, актуальні дані.

Джерельна база – є доволі різноманітною та комплексною, що дало змогу всебічно вивчити і дослідити дану тему.

1.2 Історичний досвід зображення бузку.

Історичний досвід зображення бузку маслом має багаті традиції та відображає всю еволюцію художнього мистецтва. Саме ця рослина була популярною серед митців, ще починаючи з XIX століття і аж до сьогодення.

Бузок своєю красою, делікатними гронами квітів та ароматом, завжди надихав художників на створення живописних та графічних шедеврів. Це і реалістичні натюрморти та композиції, так і імпресіоністичні експерименти зі світлом і кольором у пейзажах з зображенням бузку. Саме тому він і залишився популярним об'єктом для митців. Постімпресіоністи та імпресіоністи привернули бурхливу увагу до природи та квіткових композицій.

До XIX століття квіткові композиції були розповсюджені серед європейських художників рококо та бароко. Ці роботи вражали своїм відпрацюванням над деталями і використанням складних композицій. Такі художники як Ян ван Хейсум і Рейчел Рейш, створювали детальні і реалістичні зображення квітів.

Клод Моне, є одним з представників імпресіонізму. Він створив багато картин з квітковими мотивами. Стель Моне у його вільних мазках і увагою до світла, кольору. Картина «Кущ бузку на сонці» (Іл. 27) написана маслом на полотні 1873 року, а також картина «Відпочинок під кущем бузку» (Іл. 28), є одним із прикладом написання квітів та куща бузку. Митець намагався передати нам своє особисте враження від краси гілки цього пахучого куща. [19] Картини Моне, особливо на теми бузку, вражають своєю емоційною зарядженістю. Роботи наповнені яскравими, живими кольорами і м'яким, розмитим світлом що створює враження споглядання на природу в моменті. Моне використовував короткі але різні за щільністю мазки, що сприймаються на відстані, але зливаються в єдине враження здалеку та створює враження світла і його вплив на об'єкт.

Едуард Мане також часто зображував квіти у своїх натюрмортах. Робота «Білий бузок» (Іл. 29) 1882 року є прикладом зображення бузку, де світло і тіні поєднуються для створення реалістичної квіткової композиції. Мане доволі чутливо та просто зображає ефекти світла та ніжні пастельні тона бузку. [7]

Чарльз Ітан Портер є одним з найкращих художників натюрмортів в кінці XIX століття. Він використовував насичені кольори та делікатну роботу пензлем, приділяв велику увагу деталям.

У картині «Бузок» (1890) (Іл. 30) митець прибирає лишні елементи з фону і виділяє всю святковість, насиченість та красу центрального елемента. [20]

Отто Франц Шолдерер «Бузок» (1860 – 1902) (Іл. 31). На цьому натюрморті зображено декілька гілочок бузку у високій скляній вазі на двокольорному нейтрально-сірому фоні. Митець передає велике захоплення природою та відчуття швидкоплинної краси. [21]

Гюстав Кайботт «Бузок півонії у двох вазах» (1883) (Іл. 32). Кайботт був художником великої оригінальності. Подібно до імпресіоністів, митець переслідував миттєве бачення, записуючи його з повною правдивою деталлю. [22]

Антоніу Хосе да Коста «Троянди бузку» (1920). (Іл.33) Композиція із зображенням троянд бузку в мисці поставленому на стіл.

Кіріак Костанді «Квітучий бузок» (1902). (Іл. 34) У картинному просторі зображується молодий священник, який сидить опустивши голову на долоні, на лаві перед храмом. Костанді розпочинає роботу над картиною у 1900 році. Вже тоді він був успішний і визначний викладач і художник. Митець був художником грецького походження. Кіріак Костанді викладав живопис у Одесу і є основоположником одеської школи живопису. Працював у реалістичній манері з елементами імпресіонізму. [8]

Леві Еміль французький художник, спеціалізувався на класичних і біблійних сюжетах і малював у неокласичному стилі. Картина « Перший бузок», зображає дівчину що сидить у парку з кошиком із бузком на колінах. (Іл. 35) [23]

Мері Кассат унікальна художниця серед імпресіоністів не лише через статус жінки й американки, але й завдяки своїм картинам. Один з небагатьох натюрмортів, які Кассат написала протягом своєї кар'єри, «Бузок у вікні» (Іл. 36) – яскравий і живий твір. Своїми плавними мазками вона фіксує яскраво- фіолетовий відтінок квітів і пишного листя, що повторюється рослинами, що ростуть під підвіконням. [24]

1.3 Еволюція зображення бузку в українському мистецтві.

Бузок має особливе місце в українському мистецтві та культурі. Ця квітка є символом весни, краси, молодості і оновлення. Бузок пов'язаний із пробудженням природи після зимового сну, початок нового життя. Також його цвіт часто асоціюють з ніжністю та чутливістю. Тому і робить його популярним у багатьох видах мистецтв.

У народній творчості бузок часто надихає на пісні та поезії. Його квіти надихають на створення ліричних образів та асоціюються з весняними святами. Він стає символом кохання і романтики. Часто використовують у вишивці та декоративному оздобленні. Орнаментами із зображенням цієї квітки часто зображають на одязі. Зображення бузку може бути частиною архітектурного декору, прикрашаючи фасади будівель, особливо в сільських місцевостях.

У візуальному мистецтві бузок займає важливе та велике місце. Багато українських художників зображають його у своїх роботах. З використанням квітів бузку створюються яскраві та життєрадісні композиції.

У мистецтві живопису бузок символізує красу, весну, відродження та життя. Завдяки своїм естетичним і символічним якостям, ця квітка стає центральним елементом багатьох картин.

Українські художники часто звертаються до бузку як до мотиву, використовують його для створення натюрмортів, пейзажів. Білі, рожеві, бордові, фіолетові і сині відтінки квітів дозволяють художникам передати різноманітність і багатство природи, що дає можливість для гри світла і тіні.

Натюрморти бузку створюють атмосферу затишку та спокою, підкреслюючи красу простих речей. Художники використовують всі символи бузку для більшої передачі емоційних і духовних послань, надаючи своїм роботам додаткової глибини.

Таким чином, бузок є важливим мотивом, що поєднує в собі естетичну привабливість і глибокий символічний зміст. Завдяки своїй універсальності і красі ця квітка продовжує надихати художників, збагачуючи українське мистецтво і надаючи йому неповторного шарму.

Наприклад, робота Катерини Шувалової «Бузок» (Іл. 37). На полотні зображуються китиці квітів які ростуть в саду художниці. Зображений бузок має позитивну енергетику, він буквально ліквідує біль та погані думки, а красиві квіти створюють чудовий настрій. [9]

Борецький Адальберт — український живописець, творець монументальних композицій. Працював над жанровим і пейзажним живописом. Його робота «Бузок» (1960-і), полотно, олія. [11] (Іл. 38)

Борис Литовченко – заслужений митець України, член Національної Спілки художників України. Борис Литовченко користується імпресіоністичними прийомами, балансує їх реалізмом. Широкі і дрібні мазки досить динамічні, при цьому колірні і тонова цілісність залишається. Колористичні рішення в роботах викликають інтерес і захоплення. Він прекрасний колорист та багата колірні палітра. Як і чисті дзвінкі кольори, так і приглушені пастельні відтінки. [10] Ось декілька прикладів його робі: «Бузок» (2021), «Білий бузок» (2021), «Весна у Києві» (2018), «Бузок» (2005) та інші. (Іл. 39, 40, 41, 42, 43,44)

Кирилков Валентин Феодосійович – український художник. З 1985 року – Член Національної Спілки художників України. Роботи художника представлені в багатьох музейних колекціях України. Картина «Бузок» , полотно, олія. [12] (Іл. 45)

Володимир Сидорюк «Бузок у Ботанічному» (1975). (Іл. 46) Це український живописець. Працював переважно у жанрі пейзажу, натюрморту та тематичної картини. Твори художника зберігаються в музеях України, Японії та Європи. [14]

Горбенко Олексій Архипович — український художник. Член Національної Спілки художників України з 1951 року. Професор Київського національного університету будівництва та архітектури. Провідний педагог у галузі образотворчого мистецтва. Його робота « Бузок і конвалії» (1957). (Іл. 47)

1.4 Сильові особливості сучасного мистецтва , різновиди та типології жанру

Олійне мистецтво або олійний живопис — це форма візуального мистецтва, в якій використовуються олійні фарби. Ця техніка з'явилася ще в XV столітті в Європі, і з того часу стала однією з популярних мистецтв світу.

Сучасне олійне мистецтво характеризується різноманітністю стилів, технік і підходів, які відображають всю багатогранність сучасної культури та індивідуальність художників.

Сучасні художники гостріше реагують на різні проблеми суспільства, ідеї та перспективи сучасності, а їх роботи виставляються для теперішніх глядачів, а не для майбутніх поколінь.

Сучасне мистецтво — це дуже широкий термін, який охоплює багате різноманіття матеріалів, практик, предметів і концепцій. Концептуальна глибина — це головний акцент сучасного мистецтва. Думка, ідея, що лежить в основі написаної картини, можуть бути більш значущі чим просто краса. Глядачам пропонують знайти зв'язки чи висновки, задум.

Є ключові стильові особливості олійного мистецтва. Наприклад, абстракціонізм — це напрям мистецтва, образність, ґрунтується на кольорі, формі, лінії та текстурі. Багато сучасних митців використовують абстрактні форми та кольори, за допомогою яких можна виразити емоції, ідеї та концепції. Абстрактні твори часто характеризують динамічними мазками, експериментальними текстурами та насиченими кольорами.

У мінімалізмі приділяється більша увага лаконічності та простоті. Художники використовують обмежену палітру кольорів. Це прості композиційні рішення, створення чистоти та спокою.

Експресіонізм — цей стиль відзначається суб'єктивністю та інтенсивністю емоцій. Використання яскравих кольорів, енергійні мазки та деформація форми передають внутрішній стан та переживання.

Нео-імпресіонізм — це відродження техніки імпресіоністів, додаючи новітні підходи та техніки. Вона зосереджується на передачі світла, атмосфері та руху, використовуючи точкові мазки та колірні плями.

Однією з яскравих течій є абстрактний експресіонізм, який виник у середині ХХ століття і все ще має значний вплив на сучасних митців. Художники зосереджені на вираженні емоцій і внутрішніх станів через яскраві кольори, динамічні мазки, текстуру, що допомагає інтегрувати роботу на особистому рівні.

Реалізм також продовжує мати свою нішу в сучасному олійному живописі. Художники додають до робіт елементи метафори та символізму, що створює

багатошарові зображення, яке поєднує реалістичні мотиви з концептуальними елементами.

Отже, сучасний олійний живопис знаходиться десь на перетині традиційних технік та новітніх підходів. Це дивує своєю різноманітністю та глибиною, міняє світогляд на мистецтво, та створює нові шляхи вираження художників у мистецтві сьогодення.

Зображення бузку у сучасному мистецтві може мати різні стильові особливості, залежно від того, як художник інтерпретує цю тему, що допомагає художникам виразити свій підхід до написання бузку, використовуючи традиційні або експериментальні методи та техніки.

В стилі реалізм чи гіперреалізм художник зображає бузок з великою деталізацією, використовуючи техніку олійного живопису для передачі кожної деталі квітки, пелюстки, стебла чи листя.

В абстрактному мистецтві бузок може бути стилізований або перетворений в абстрактні форми. Це здебільшого експерименти з формою, кольорними плямами та фігурами, підкреслюючи таким чином емоційну або символічну значущість квітки.

Експресіоністичний підхід показує бузок з більш виразними емоціями через використання динамічних мазків, яскравих кольорів та неординарних композицій. Імпресіоністичний підхід зосереджений на передачі світла, тіні, атмосфери.

У стилях модернізму та постмодернізму художники експериментують з формою та структурою бузку, навіть руйнують традиційні границі між об'єктом і його представленням, у той час як постмодерністське зображення може поєднувати в собі різні стилі та впливи.

Всі ці стильові особливості дозволяють виразити унікальний підхід до теми бузку, використовуючи традиційні чи експериментальні методи.

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ БІБЛІОТЕКИ-МЕДІАТЕКИ

2.1 Історичний та український досвід в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру

До проектування бібліотеки-медіатеки було проаналізовано та вивчено закордонні та українські проекти бібліотек та медіатек. Проаналізовано різноманітність стилів, нетрадиційні рішення та поєднання інтер'єрів.

Перші бібліотеки були при монастирі , королівських домах, перших університетах. Перші бібліотеки були схожі на зібрання, які можна вважати архівами, а користуватися ними могли тіки окреме коло людей.

Закордонні аналоги.

Мене зацікавила бібліотека Петра Гаєка. (Іл. 1) Вона належить до одного проекту студії COSMO. Розташована ця бібліотека в Інституті комп'ютерних наук чеської академії. Завдання дизайнерів було вшанувати пам'ять відомого чеського директора Інституту комп'ютерних наук Петра Гаєка, та розмістити його колекцію книг. Оскільки приміщення для бібліотеки без вікон і повністю біле без ніякого акцента дизайнери вирішили «вставити» бібліотеку як коробку по центру, не торкаючись із стінами приміщення. (Іл. 2) Задумка була в тому щоб показати цю «коробку» як маленький світ Петра Гаєка, світ книг та знань.

Бібліотека привертає увагу своїм контрастним освітленням та монохромно-синіми кольорами. Адже блакитний колір був улюбленим кольором директора і символізував свободу, спокій і гідність. На зовнішніх стінах бібліотеки розміщені цитати, аксіоми його математичних робіт.[25]

Також мою увагу привернула бібліотека що знаходиться в Південній Кореї, її називають «бібліотека з червоної цегли». Вона унікальна тим, що не визначила своє призначення, дозволяючи використовувати її різнопланово, цим порушуючи стереотип, що бібліотека це простір тільки для читання книг. Тут ви зможете побачити кімнати для семінарів так і барні столи, зручні меблі та багато книг. (Іл. 3,4) Тут можна зібратися за чашкою чаю та обговорити книгу. Полиці книг та місця для сидіння вбудовані в стіни, що є доволі цікавим та ергономічним рішенням.[26]

Тайванська міська бібліотека Нового Тайбею заснована 20 років тому. (Іл. 5,6) Завдяки відкритому внутрішньому плануванню бібліотека запланована відповідно до потреб сучасних бібліотек і передбачає достатнє денне освітлення завдяки цілісних конфігурацій розміщення меблів. Ця проектна бібліотека використовує високу стелю будівлі для створення серії унікальних дизайнів книжкових полиць. Прозорі книжкові стелажі формують багаторівневий простір і візуальні враження. Побудова безпечного та зручного громадського простору для всіх верств населення було головним у проектуванні цієї бібліотеки. Концепція гірського дизайну походить від назви району. Дерев'яні відкриті стелажі, об'єднані з порожнистими дошками, утворюють концептуальний ліс під хмарним небом.[27]

Наступна бібліотека в Китаї захоплює складним проектом який розташований на висоті 4000 метрів серед величезних гір у західному тибетському регіоні Сичуань. (Іл.

7,8) Величезні гірські хребти з обох сторін створюють захоплюючу та вражаючу атмосферу. Будівля в основному складається з двох частин: бібліотеки та музею тибетського костюма та культури. Бібліотека має порожнистий чотирикутний симетричний дизайн із світловим вікном у верхньому залі, поверненим під кутом 45 градусів, підкреслюючи центральну присутність. Мансардні вікна над дахом забезпечують рясне природне освітлення інтер'єру створюючи різноманітні візуальні ефекти всередині бібліотеки. Сонячне світло охоче проникає в простір, випромінюючи відчуття спокою та яскравості. Своєрідність тибетської архітектури помітна в грубих зовнішніх стінах. А великі контрасти матеріалів надають будівлі міцності та автентичності без зайвих прикрас. [28]

Бібліотека вулиці Адамса розташована у Брукліні, США. (Іл. 9,10) Дизайнер запроєктував приміщення так, що по центру заходиться дитяча зона, що містить простір для навчання, книг, читання. Бібліотека також має нові технології та обширні програми для підлітків і дорослих у відведеній для цього зоні. Простір складається із стільців та складних столів, білими дошками та міні кухнею. Технології легко доступні для відвідувачів завдяки безкоштовному Wi-Fi по всій території, постійній зарядці та живленню вбудованих в столики для читання. Інтер'єр виконаний у життєрадісній помаранчевій відтінку та містить простір для спілкування та сходи для сидіння та ігор. [29]

Медіатека в Нідерландах побудована у внутрішньому дворі будівлі школи та ретельно спроектована, щоб забезпечити гарний огляд навколишніх класів на першому поверсі. (Іл. 11,12) Дерев'яна конструкція будівлі побудована з дубових брусів, що нагадує особливу ідентичність, та теплу і дружню атмосферу, яка дуже підходить для виконання домашніх завдань. Тут є все що потрібно: зручні стільці, столи, дивани, полиці з книгами та інноваційні технології. [30]

Ландшафтно-будівельна та містобудівна вітрина— так називають бібліотеку-медіатеку у Байо що у Франції. (Іл. 13,14) Проект височить на відкритій ділянці, яка з'єднує історичний центр із зонами майбутньої забудови міста, створюючи чудові краєвиди на собор. Архітектор вирішив запропонувати прозору ландшафтну будівлю, яка слугуватиме справжньою міською вітриною. Дизайн проекту виражає відкритий зв'язок між інтер'єром і екстер'єром з внутрішнім двориком і відкритими читальними

терасами на південній стороні, відкритими для різних користувачів мультимедійної бібліотеки. Кожен простір має власні джерела світла – мансардні вікна, світло, що надходить із центрального внутрішнього дворику. Результатом є дуже прозора бібліотека з легким доступом до робіт, доступних для консультації. Фасад бібліотеки повністю зашкленений і захищений «фільтруючою оболонкою», що складається з трубок, пофарбованих у природні кольори вовняної пряжі на знаменитому гобелені Байє : бежевий, коричневий, бронзово-зелений, синьо-чорний і темно-синій. [31]

Українські аналоги.

Саме на період Київської русі припадає виникнення громадської бібліотеки. На землях Київської русі стала більш популярна іноземна література. Що викликало неабияку зацікавленість людей до читання та літератури, яка стала поштовхом для розвитку культури.

У Західній Україні активний бібліотечний рух розпочинався зі утворення Галицько-Волинського князівства XIII століття. При княжому дворі була велика літературна майстерня. З появою книгодрукування в середині XV ст. Відбуваються значні зміни у книговидаванні і, звичайно, у бібліотечній справі.

У 2014 році перший поверх Центральної міської бібліотеки імені Лесі Українки переробили під Першу львівську медіатеку. Бібліотека складається із чотирьох кімнат. Медіахол є однією із самих великих кімнат приміщення. Саме тут розмістили столи з комп'ютерами й шафи з книгами, відео та аудіозаписами. Технічним обладнанням медіатеки є – комп'ютерна техніка, ігровий консоль, домашній кінотеатр, та студія звукозапису. Бібліотека налічує близько 300 екземплярів книг, 700 дисків, вінілові платівки та 10 найменувань періодичних видань. Вона є платформою для культурного осередку громади, місцем комунікацій. (Іл.15)

Науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка найбільша технічна університетська бібліотека України. Заснована 1898 року. За свій довгий період існування вона чимало пережила подій, руйнування та розкрадання. Названа бібліотека в честь ректора КПІ–Григорія Івановича Денисенка. З першого погляду будівля зовсім не примітна, але всередині інтер'єр має свої особливості. У свій час її прозвали Гогвортсом, через сходи в середині приміщення.. Стіни прикрашені

інсталяціями та картинами. Тут зустрінеш картину Володимира Пасивенка «Людина і природа». На першому поверсі бібліотеки є найбільший в Україні маятник Фуко. У бібліотеці розміщують арт об'єкти на різні теми. Під час воєнних дій, нажаль бібліотека не приймає відвідувачів. [16] (Іл. 16)

Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. П. Котляревського – це велике сховище друкованих українських творів та іноземних. За заснуванням бібліотеки стояли відомі митці, громадські діячі та освітяни Полтавщини. Основні напрямки діяльності бібліотеки спрямовані на реалізацію доступу до інформації всім громадянам, формування повного зібрання документації, книг, проведення науково-дослідних заходів. [2] (Іл.17)

Бібліотека імені Павла Тичини розташована на лівому березі Києва. Будівля розписана у жовто-блакитні кольори з книгами та портретами письменників. Усередині багато рослин, є м'які пуфи, дивани, та стільці, зали для читання з комп'ютерами та безкоштовним інтернетом. Також в бібліотеці систематично проводять кінопокази, зустрічі з письменниками та різні конкурси. [16] (Іл. 18)

Національна бібліотека України для дітей заснована 1967 році архітекторами Михайлом Будиловським та Анатолієм Цейтліном в стилі модернізм з елементами футуризму. Оздоблена будівля художніми витворами з кераміки, скульптурами та вітражами. Всередині можна побачити напівкругле панно «Першодрукарі», цікаву кімнату з казками та багато квітів. Також увагу привертають ковані металеві елементи, кольоровий вітраж і гобелен ручного ткацтва. При вході у бібліотеку тяжко не помітити бронзову скульптуру хлопчик, який тримає книгу. Існує чимало залів у бібліотеці. Театральний гурток з ляльковим театром, кімната для прослуховування музики та для розвитку мовлення. Влітку читачів виводять у літній дворик бібліотеки. Другий поверх збудований для малят та дітей шкільного віку, тут є актовий та комп'ютерний зали, кімната з книжками на іноземних мовах. [16] (Іл. 19,20)

У Святошинському районі розміщується Центральна районна бібліотека «Свічадо». Це сучасний громадський простір з зонами й тактильними лініями для людей з вадами зору. Заклад став інтелектуальним, культурним та дозвільним центром. Дизайн приміщення виконаний яскравими кольорами. Книгозбірню

оснастили комп'ютерами та проектором. Читачам зручно шукати та замовляти літературу на спеціальних автоматах самообслуговування.[16] (Іл. 21, 22)

Центральна бібліотека імені Шевченка для дітей розташована на Проспекті Перемоги, недалеко від станції метро «Політехнічний інститут». Зразу при вході нас зустрічає великий, казковий мурал Ольги Адам. Всередині все доволі комфортно та зручно для перебування. Доволі часто тут відбуваються літературні презентації, зустрічі з відомими, творчими людьми, виставки та майстер-класи. Не дивлячись на назву бібліотеки «дитяча», тут раді всім віковим категоріям відвідувачів. У бібліотеці запустили інтерактивне навчання. А її цікавинкою стала тераса на даху, яка є популярною влітку. [17] (Іл. 23, 24)

Бібліотека № 115 на Бальзака – це одне із тих місць де дітей не треба навмисно затягувати в приміщення. При вході зручно зроблене місце для велопаркування, красиві зелені клумби, пандуси та поручні. Тут є сучасне мультимедійне обладнання, інформаційний термінал, WI-FI, комп'ютери, планшети. У бібліотеці навіть є власна кухня. Доволі часто проводять тематичні свята, зустрічі, гуртки. [17] (Іл. 25, 26)

Розвиток медіатек в Україні спостерігається, але у повільному темпі, зазвичай це на рівні школи чи університету. Але вони стають більш сучасними та інноваційними закладами що пропонують широкий спектр послуг для людей. Хоча є певні виклики, такі як фінансування , проте поступово є розвиток медіатек в Україні.

2.2 Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру бібліотеки-медіатеки

Науково-теоретичні засади проектування бібліотеки-медіатеки базуються на забезпеченні ефективного функціонування та відповідності потребам користувачів, легкий доступ до різноманітних ресурсів для всіх користувачів, незалежно від їхніх потреб, вікових характеристик чи фізичних обмежень. Медіатека повинна бути спроектована з урахуванням стимулювання розвитку медійної грамотності серед користувачів, що передбачає доступ до актуальних інформаційних ресурсів та освітніх програм, збагачення культурного середовища, доступ до виставок, літературних заходів та інших подій. Впровадження нових технологій та цифрових ресурсів.

Бібліотека своєю діяльністю сприяє реалізації державної політики в галузі освіти та культури; дотримується принципів гуманізму і демократизму, загальнодоступності, пріоритету загальнолюдських цінностей і моралі, громадськості. Вона доступна та безкоштовна для користувачів, якими є викладачі, вихователі, майстри виробничого навчання, здобувачі освіти та інші. Розширення бібліотечно-інформаційних послуг на основі удосконалення традиційних і засвоєння нових бібліотечних форм і методів роботи. Введення в роботу бібліотеки новітніх технологій. Врахування потреб користувачів у різних зонах бібліотеки, таких як читальні зали, медіацентри, книжкові фонди, простори для роботи в групах тощо.

Створення комфортних умов для читання, навчання та роботи, включаючи правильне освітлення, зони відпочинку, зручні меблі та інфраструктуру для роботи з електронними пристроями. Забезпечення легкого доступу для всіх користувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями, шляхом встановлення пандусів, підйомників та інших спеціальних пристроїв. Впровадження сучасних технологій, включаючи комп'ютери, Wi-Fi, електронні каталоги, медіапроекційні системи та інші цифрові ресурси. Забезпечення безпеки користувачів та працівників за допомогою систем відеоспостереження, пожежних сигналізацій, аварійних виходів та інших заходів. Створення привабливого та затишного середовища для користувачів за допомогою відповідної архітектури, кольорів, оздоблення та декору. Проектування бібліотеки з урахуванням можливості змін та модернізації у майбутньому, щоб вона могла відповідати розвиваючимся потребам користувачів та технологій. [18] (Іл. 44)

Державні будівельні норми для бібліотек в Україні регулюють будівництво, проектування та планування приміщення з урахуванням санітарних, функціональних, санітарно-гігієнічних та естетичних вимог. Отже, основні положення державних будівельних норм можуть включати такі аспекти.

Загальні положення:

- Вимоги до місця розташування бібліотеки, зручність доступу, забезпечення транспортної доступності;
- Врахування санітарних і екологічних норм при виборі місця для будівництва бібліотеки.

Планувальні рішення:

- Розміщення зон для читання, зберігання книг, комп'ютерних зон, адміністративних приміщень, зон відпочинку та культурних заходів;
- Забезпечення поділу потоків відвідувачів та персоналу, зручність переміщення по бібліотеці.

Вимоги до приміщень:

- Забезпечення доступу до приміщень для людей з обмеженими можливостями;
- Вимоги до освітлення та систем вентиляції.

Технічне обладнання:

- Вимоги до опалення, вентиляції, електропостачання;
- Вимоги до систем протипожежного захисту, сигналізації і евакуації.

Зберігання книг:

- Вимоги до температурного режиму, вологості, впливу зовнішніх факторів;
- Використання спеціалізованих меблів, обладнання та транспортування.

Безпека і охорона здоров'я:

- Забезпечення санітарно-гігієнічних норм, регулярна дезінфекція приміщень.

Естетичні і культурні аспекти:

- Вимоги до архітектурного оформлення, естетичних рішень дизайну.

Саме ці засади визначають фундаментальні принципи, які допомагають створити ефективну та цікаву бібліотеку, яка відповідає потребам сучасного суспільства.

2.3 Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру

Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру відіграє важливу роль у створенні комфорту, затишку і функціонального простору, який сприяє навчанню, відпочинку та дослідженню.

Використання кольору, освітлення, текстилю і декоративних елементів підвищує естетичну привабливість приміщення. Декоративні перегородки, меблі допомагають розмежовувати різні функціональні зони бібліотеки (читальні зали, медіа зони та зони відпочинку). Художнє оздоблення, а саме, картина, може використовуватися для покращення орієнтації відвідувачів в просторі, надихати відвідувачів, стимулювати увагу та творчий процес. А добре продумане оздоблення сприяє створенню сприятливого середовища.

Природне світло є необхідним для гарної життєдіяльності людини. За відсутності або ослаблення освітлення приміщень гальмується реакція нервової системи, знижується імунітет, погіршується самопочуття та сприйняття довкілля. Поєднання природного і штучного освітлення забезпечує достатню кількість світла. [5] Великі вікна забезпечують великий потік природного світла та роблять простір більш відкритим та привабливим. Також я використовувала різні види освітлювальних приладів, такі як: люстри, підвісні світильники, трекова система, LED-стрічка, та врізний світильник.

Правильно підібрані кольори позитивно впливають на відвідувачів, знижують стрес і сприяють релаксації, або навпаки стимулювати активність і залучення людей у різні заходи та програми. У своєму проекті я використовувала як і м'які та нейтральні кольори (відтінки сірого), так і яскраві (лавандовий), для надання акцентів, розмежування простору.

Також використані натуральні матеріали, такі як дерево, що створює затишне і тепле середовище. Використано сучасні матеріали (метал, скло) для додавання інтер'єру сучасного вигляду. Розташовані ергономічні меблі, для більшого комфорту та модульні системи для зміни простору. Використані текстильні матеріали (оббивка крісел, диванів, пуфів) для затишку.

Отже, художньо-декоративне оздоблення інтер'єру має важливе значення для формування загального простору. По-перше, воно впливає на емоційний стан

відвідувача. По-друге, оздоблення робить більш привабливу бібліотеку для користувачів, заохочуючи їх проводити більше часу в цьому просторі, що на пряму сприяє культурному та читацькому розвитку.

2.4 Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру..

Концепція декоративного оздоблення інтер'єру бібліотеки – медіатека полягає в створенні функціонального, естетично привабливого та інноваційного простору.

А саме сучасний стиль з використанням простих форм та ліній. Гармонійне поєднання м'яких та нейтральних кольорів з яскраво фіолетовими та природніх відтінків дерева. Використання натурального дерева для полиць стелажів та меблів, яке додає тепла та затишку приміщенню. Пофарбовані у фіолетовий колір перегородки та колони по периметру бібліотеки та в центрі, відокремлюють зони та надають акценту. Зручна зона відпочинку з м'якими та зручними пуфами розташована поблизу вікон, дозволяє отримувати більше природного світла. Читальна зона має довгі столи та зручні диванчики з кріслами, як і для групових занять так і для самостійного опрацювання інформації. Через великі та високі вікна потрапляє достатньо денного світла. А рослини в центральній частині приміщення створюють природну атмосферу, покращують мікроклімат і відмежовують зону. Відкриті стелажі забезпечують легкий доступ до книг, а також комфортні зони для групових читань та індивідуальної роботи. Мультимедійні елементи допоможуть знайти будь-яку інформацію, медіа чи відео контент. Простір бібліотеки організовано таким чином, щоб зручно було всім, в саме людям з обмеженими можливостями.

Вся ця концепція спрямована на створення сучасного, функціонального простору для читання, пошуку інформації, відпочинку та обговорення інформації. Природні матеріали, рослини, акцентні кольори, зручні меблі — все це створює комфортні умови для розвитку, натхнення, творчості, навчання.

2.5 Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру

Функціонально-планувальне рішення бібліотеки-медіатеки має на меті в першу чергу забезпечити ефективне використання простору для всіх видів діяльності,

комфортного перебуванню відвідувачів та персоналу та створенню атмосфери для навчання, роботи і відпочинку.

Сюди відноситься поділ на основні зони:

1. Вестибюль;
2. Рецепція;
3. Тиха зона;
4. Групові зони;
5. Мультимедійна зона;
6. Зона відпочинку

Вестибюль – це просторий вхідний хол. В якому відвідувачі зможуть зорієнтуватися в наступних своїх діях та просторі. На рецепції вони зможуть взяти книгу, чи дізнатися будь яку інформацію. Тиха зона включає в себе столи чи зручну мебель де можна почитати. Групова зона оснащена диванами та столами для обговорення групових питань та для сумісної роботи. Мультимедійна зона включає в себе місця для перегляду відео, прослуховування аудіо, робота з цифровими ресурсами, оснащена електронними приладами. А також великий екран для перегляду відео чи презентацій групами. Зона відпочинку оснащена м'якими, зручними меблями де можна полистати журнал чи почитати книгу.

До основних технологічних процесів, які відбуваються у бібліотеці належать : збирання та зберігання книг , обслуговування відвідувачів, а також виконання службової роботи.

У зв'язку з цим виділяються такі основні функціональні зони:

- обслуговування читачів;
- службово-виробнича
- зберігання книг

Приміщення усіх трьох типів присутні в кожній бібліотеці незалежно від розміру, змінюється тільки їх склад і площа. [3]

Об'ємно-просторове рішення визначає загальний вигляд інтер'єру, ергономічність та привабливість бібліотеки. Це забезпечення зручного доступу до всіх зон для всіх категорій відвідувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями. Розташування меблів і обладнання для комфортного використання.

Чітке розділення функціональних зон дозволить краще орієнтуватися в просторі. Це можна зробити за допомогою перегородок, кольору, рослин і світла. Також використання високих стель допомагає створити відчуття простору і більшого залучення природного світла. Сюди ж, включені високі та великі вікна для комфортних умов. Використання модульних меблів, які легко переставляти, єдиної стилістики і кольорової гами, що відображає концепцію бібліотеки. А також включення художньої роботи, яка підкреслить унікальність простору.

2.6 Стилiстика, меблі, декор, оздоблювальні матеріали та освітлення інтер'єру приміщення

Інтер'єр бібліотеки – медіатеки виконаний в сучасному стилі мінімалізм. Використання чітких форм, ліній, м'яких кольорів, з яскравим акцентом. Меблі включають в себе зручні крісла та дивани з м'якою, світлою оббивкою, які розташовані в зонах відпочинку та читання. Столи з природною текстурою дерева, які створюють достатньо місця для читання і для роботи за ноутбуком. Сучасні зручні пуфи, які можна переміщати для більшої зручності. Відкриті стелажі для зберігання книг, виконані з дерева. Декор включає в себе рослини, для природного середовища та декоративні перегородки в яскравому фіолетовому кольорі надають точки фокусування. Світла плитка на підлозі та стіни додають простору, чистоти та свіжого вигляду.

Інтер'єр бібліотеки поєднує в собі сучасний мінімалістичний стиль, природні матеріали, зручні меблі, функціональні зони, приємну кольорову гаму.

2.7 Ергономічні норми меблевого облаштування бібліотеки-медіатеки

В проектуванні велику роль грає, не тільки естетичний вигляд, технічні чи функціональні показники, але й ергономічні норми. Вони мають на меті забезпечити в першу чергу комфорт та ефективність роботи користувачів. Є кілька головних аспектів, які допоможуть створити середовище ергономічним.

Висота столів і стільців повинна відповідати вимогам користувачів. Робочі столи повинні бути 70-75 см для дорослих, а стільці мають регулюватися по висоті, та підтримувати вигин хребта. Простір для ніг повинен бути достатнім, що комфортно сидіти та рухати ногами.

Сидячі місця для читання повинні мати зручні, м'які спинки та сидіння. Мають розташовуватися в добре освітленому місці. Зони для роботи на комп'ютерах повинні бути зручні столи та стільці. Монітори розташовані на рівні очей. Відстань від очей до екрану має становити приблизно 50-70 см.

Мобільність меблів є залогом ергономіки. Модульні меблі дають можливість переміщати їх з одного місця в інше, що є доволі зручно.

Важливість ергономічних норм полягає у мінімізуванні фізичних дискомфортів та сприяє продуктивній роботі, розвитку, навчанню і відпочинку. А отже правильна організація допомагає уникнути проблем із здоров'ям і сприяє загальному добробуту користувачів бібліотеки-медіатеки.

РОЗДІЛ III. ЗАСОБИ, ПРИЙОМИ, КОМПОЗИЦІЙНЕ РІШЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ РОБОТИ

3.1 Концепція художньої роботи

Безперечно, головним героєм натюрморту є букет квітів – суцвіття бузку. Робота виконана в стилі імпресіонізму з фактурними, виразними мазками, що передають текстуру, об'єм, характер рослини. Мазки виконані сміливо й енергійно, що створює відчуття руху і свіжості.

Використовувала багату палітру кольорів для цвіту бузку, від яскравих до м'яких відтінків фіолетового та рожевого і білих квітів, до різноманітних зелених відтінків листя. Контрасти між світлим і темним створюють динаміку та об'єм. А природне освітлення яке падає на букет додає відчуття реалістичності. Тіні під вазою та на столі створюють глибину і перспективу.

Використання масляних фарб дало змогу досягти багатшаровості та насиченості кольорів, передати текстуру квітів та прозорість вази, а видимі мазки додали художньої роботі експресивності та руху.

Картина викликає відчуття гармонії та краси, надихаючи відвідувачів бібліотеки до кращої роботи, та насолоду витонченими природніми формами та кольорами. Викликає позитивні емоції та відчуття спокою. (Іл. 49)

3.2 Обґрунтування вибору мотиву художньої роботи

Бузок є популярним мотивом у жанрі натюрморт, він символізує пробудження і повернення природи до свого первозданного стану після зими. Бузок – це світлий символ, що несе певне значення. Він символізує відродження, новий початок, красу та ніжність. Також, бузок часто асоціюють з першим коханням, закоханістю. А історія бузку пов'язана з багатьма міфологічними історіями та легендами. Витонченість та яскравість бузку часто описують поети у своїх віршах, письменники у художніх творах.

Квіти у мистецтві і, зокрема, у живописі, відіграють велику роль. Велика кількість митців звертали увагу цій благодатній темі. Даруючи нам природню красу і

породжуючи приємні спогади, квіти бузку водночас завдяки своїй крихкості та короткочасному цвітінню викликають у людей думку про швидкоплинність життя, наштовхують на думки про цінність нашого часу. Бузок є надзвичайно красивою рослиною. Його пишні суцвіття створюють вражаючий ефект, який приваблює багатьох.

Вибір мотиву обґрунтовується з естетичної та символічної точки зору, враховуючи безумовно місце розташування картини, а саме бібліотеки-медіатеки. Дрібні і складні за текстурою квіточки на суцвіттях бузку представляють собою технічний виклик для художника.

Саме створення композиції з букетом бузку дозволяє продемонструвати майстерність в техніці олійного живопису, можливості передати об'єм, фактуру, характер, пластичність зображуваного завдяки матеріалу, а також вмінню, знанням теоретичним і практичним навичкам придбаним у процесі навчання в університеті.

Також вибір такого мотиву обґрунтовується емоційним впливом на відвідувачів. Така картина створює затишок, гармонію, теплу атмосферу, прикрашає простір та нагадує про красу природи.

3.3 Робота над натурним матеріалом.

По-перше, це вибір квітів. Це свіжі, пишні гілки бузку, які відображають всю природну красу. Вони всі різних відтінків для створення багатокольорової палітри. Букет бузку поміщений у прозору скляну вазу, таким чином сонячне світло з його теплими променями які освічують всю композицію, проникають крізь прозору воду і переломлюються в ній створюючи дуже красивий ефект і доповнюють спектральним кольором композицію. Ваза поставлена на стіл, який добре освітлений природним світлом яке підкреслює деталі.

Уважно проаналізував як світло падає на квіти, вазу і стіл, як утворюються відблиски та тіні, що допомогло зрозуміти гру світла і тіні.

Були зроблені начерки фрагментів квітів і букета в цілому олівцем, для розуміння будови і форми рослини. Особлива увага була приділена формі листя, вази і конструкції стовбурів у воді. Попередньо були зроблені пробні ескізи, для

визначення пропорцій і розташування об'єкту, які елементи будуть домінувати і як розподілити головні акценти, щоб композиція виглядала гармонійно.

На даному етапі створення роботи були зроблені висновки, що робота над натурним матеріалом вимагає уважного спостереження та технічної майстерності і тут були у нагоді всі навички малювання здобуті в процесі навчання у ВУЗі.

3.4 Пошук композиційного рішення

Композиційний задум творчої роботи виник на основі вражень, спостережень за станом весняної природи і відповідного стану середовища. Перед практичною реалізацією художнього твору «Зацвів бузок», було виконано пошук методичної літератури по виконанню натюрмортів, ознайомлення з мистецтвознавчою літературою яка присвячена роботам у жанрі натюрморт, пошук і аналіз творчих робіт з аналогічної тематикою. Творча робота під назвою «Зацвів бузок» представляє собою натюрморт із об'ємним букетом різнобарвного бузку, розміщений на круглому столі у шароподібній прозорій вазі, сонячне світло залишає на склі яскраві відблиски, кольорові рефлекси, ваза дає напівпрозору злегка ажурну тінь на круглий стіл.

Для пошуку композиційного рішення було проведено аналіз об'єкта і простору за ним. Головний герой композиції, безумовно букет бузку, тому за всіма законами і правилами композиції його виділено за розміром, контрастом і кольором від середовища навколо. Фон було написано середніми тонами і спокійним кольором. Наступним етапом стало визначення центру композиції, розподіл елементів на полотні таким чином, щоб досягти візуального балансу. Враховувала пропорції між різними елементами. Ваза повинна бути достатньо великою, щоб помістити букет, але не настільки, щоб відволікати увагу від квітів. Також важливо щоб букет займав значну частину простору, але щоб не перевантажив композицію.

Одним з головних був вибір напрямку світла, яке підкреслює форми і текстури. Важливо було врахувати тіні від квітів, вази і столу, щоб створити композицію реалістичною.

Бузок став основним кольоровим акцентом, тоді як фон виконаний більш в стриманих тонах. Використані контрасти для підкреслення головних елементів і

гармонійних переходів. Деталізація квітів та вази більш чіткі, тоді як фон більш розмитий.

Саме композиція робить закінченим і осмисленим цілим, а не випадковим фрагментом реальності, що відобразився в мертвому матеріалі. А це означає, що композиція є не просто зовнішнім порядком, а найважливішим засобом вираження художнього задуму.

3.5. Пошуки колірної рішення.

В роботі над кольоровим етюдом було визначено загальний тон, який буде характеризувати стан освітлення. Одразу ж треба визначитися наскільки одна частина буде темніше другої і що є самою світлою плямою на натюрморті. Сукупністю плоских кольорових плям художник повинен передати просторову гру рефлексів.

Передача об'єму у просторі досягається на основі лінійної перспективи та ліплення форми кольором. Для роботи «Зацвів бузок» було обрано денне сонячне освітлення. В таких умовах світло завжди теплого кольору, від рожевого до вохристого або лимонно-жовтого, тіні мають холодний відтінок який можна передати через синю, синьо-зелену, або фіолетову фарбу. Безумовно присутні рефлекси як у тіньовій частині натюрморту так і в освітленій. Їх колір залежить від предмета від якого відбивається промені світла. У процесі роботи значну увагу було приділено контрастам по теплохолодності, на основі яких будується живопис.

3.6. Техніко-технологічні властивості олійного живопису.

Після вибору найкращого колірної і композиційного варіанту ескізу настає наступний етап роботи перенесення на полотно малюнку. В пропорції до ескізу було обрано формат 70x70 см. Матеріали які використовувалися для створення картини «Зацвів бузок»: полотно на підрамнику, олійні фарби, вугілля, палітра, пензлі, мастихіни, ганчірка, розчинник, розріджувач та лак.

Процес роботи вівся за принципом - від загального до часткового і від часткового до загального.

Першим кроком, це нанесення тонким шаром кольорової імприматури, взявши за основу рожевий колір. Наступним кроком, це перенесення малюнку на формат,

використовуючи вугілля. І вже після чого можна приступати до етапу підмалювання олійними фарбами методом лесування, починаючи з самого найтемнішого і потім вже переходимо до найсвітлішого. Наступний етап – пастозний живопис з уточненням і деталізацією. На цьому етапі вівся пошук контрастів і тіней, уточнювалася форма квітів, листя, їх об'єм, зверталася увага на дрібні, але важливі для сприйняття картини деталі. Задачі у процесі реалістичного живопису поступово ускладнювались. Для такого живопису характерна пастозний шар фарби на світлих ділянках і більш тонкий шар в тінях. Практична задача стояла в більш глибокому пізнанні специфіки матеріалу. Після закінчення роботи над полотном, треба дати час на висихання кольорових шарів фарби.

Робота велась поетапно з виконанням всіх технологічних умов олійного живопису.

3.7. Психоемоційний вплив художньої роботи на відвідувачів бібліотеки-медіатеки

Картина бузку може мати значний психоемоційний вплив на людей. Відтінки фіолетового, рожевого і зеленого в букеті створюють спокійну атмосферу, що ідеально підходить до бібліотеки. Гра світла і тіні в картині додає відчуття затишку, допомагає розслабитися і зануритися в літературу.

Також натюрморт квітів вносить частину природи в інтер'єр, що сприяє покращенню настрою, зниженню рівню стресу та надихає на творчість і самовираження. Адже, бібліотека це місце не тільки для читання, а й для натхнення і розвитку. Картина стимулює уяву і творчі думки, сприяє більш продуктивному мисленню і креативності.

Вид бузку у вазі може діяти заспокійливо, створюючи гармонійну атмосферу, що позитивно впливає на емоційний стан людини.

ВИСНОВОК

Над роботою було проведено комплекс досліджень впливу як і художніх так і декоративних елементів на функціональність та естетичність приміщення бібліотеки-медіатеки. Було зроблено аналіз засобів та прийомів художньо-декоративного оздоблення, та їх роль в створені комфортного та привабливого оздоблення.

У процесі виконання дипломної роботи проаналізовано українські і закордонні зразки розвитку бібліотеки, розглянуто вимоги до проектування культурно дозвіллевих закладів і бібліотеки.

Спроектовано внутрішній простір бібліотеки, що дозволяє покращити естетичні і технічні показники будівлі. Розроблено сучасний дизайн приміщень закладу. Розробка проекту відбувалась на основі державних будівельних норм та антропометричних даних людини.

Особлива увага була приділена художній частині. Натюрморт «Зацвів бузок» є вражаючим твором, який гармонійно передає майстерність і природну красу бузку. Виконана в олійних фарбах, передає яскравість та насиченість кольором і свіжість квітів. Інтеграція такої картини в інтер'єрі бібліотеки-медіатеки має естетичний та психологічний вплив на відвідувачів.

Вона додає простору, відчуття природи, затишку і комфорту, що є важливим для перебування в бібліотеці. Візуальна краса бузку сприяє зняттю стресу і підвищення продуктивності людини.

Також картина стала центральним елементом в інтер'єру, який притягує погляди і створює атмосферу гармонії та спокою. Це твір, який поєднує в собі живописне мистецтво та красу природи, створюючи сприятливу атмосферу.

Також, увага була приділена ергономічним вимогам, які забезпечують зручність відвідувачів у бібліотеці. Вибір матеріалів, меблів, декорацій ґрунтувався на їхній екологічності, довговічності та естетичного вигляду. Важливу роль грало додавання природних елементів в дизайн, що сприяють комфорту і сприятливої атмосфери. Був створений концептуальний проект оздоблення інтер'єру, який забезпечує всі функціональні можливості.

На основі проведених досліджень і опрацьованих інформаційних матеріалів в дипломній роботі було розроблений дизайн для громадської бібліотеки-медіатеки. Що дозволило надати простору бібліотеки, проектні пропозиції з дотриманням усіх нормативних вимог проектування даного типу закладів, з метою покращення експлуатаційні якості даної будівлі, естетичні показники, додати додаткові функції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

КНИГИ

1. Будівлі бібліотек: будівництво, проектування, дизайн : бібліогр. Письм. Довідка (кн., брош., ст. 3 період. Вид. Та зб. За 1910 – серп. 2012 рр.) / Держ. Наук. Архітектур.-буд. Б-ка ім. В. Г. Заболотного ; уклад.

2. Обласна бібліотека на 800 тис. Примірників ім. І. П. Котляревського по вул. Леніна №17 у м. Полтаві : тип. Проект : текст, креслення, фото, бумага, фотобумага / Укрмістбудпроект (м. Полтава) ; голов. Архітектор проекту Н. А. Матяш ; голов. Інженер проекту Н. Н. Сергета ; кер. Групи архітектор Л. І. Гушинська. – Полтава, 1993. – 25 арк.

3. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд [Текст] : навч. Посіб. Для студ. Базового напрямку 6.1201 «Архітектура» спец. 7.120101 та 8.12101 «Архітектура будівель і споруд» / С. М. Лінда ; Національний ун-т «Львівська політехніка». — Л. : Вид-во Нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2010. — 605 с.:

4. Сьомка С. В., Антонович Є. А. С 96 Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : НАКККіМ, 2018. 360 с.; рис.

5. Сьомка С. В. С 96 Ергономіка та ергодизайн : підручник / С. В. Сьомка. – К. : НАКККіМ, 2017. – 604 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

6. Прес-служба. Батьківщина там, де моя бібліотека (Е. Роттердамський) 2021. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/moya-batkivshhyna-tam-de-moya-biblioteka-e-rotterdamskiy/>

7. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ВІЗУАЛЬНИХ МИСТЕЦТВ. Едуард Мане. URL: <https://www.wikiart.org/uk/eduar-mane>

8. Христина Срібняк.«100 РОКІВ ПОТОМУ. КИРІАК КОСТАНДІ»2021.URL: <https://antikvar.ua/100-rokiv-potomu-kyriak-kostandi/>
9. Катерина «Бузок». Jose Art Gallery. 2024. URL: <https://joseartgallery.com/uk/artwork/painting-flower-lilac>
10. Картина «Бузок». Kyiv Gallery.2007-2024. URL: <https://kyiv.gallery/lytovchenko-borys/kartyna-buzok-13380>
11. «Бузок», 1960-і лот з аукціону українського мистецтва. URL: <https://gs-art.com/auctions/collectible-classical-art-58/catalog/18089/>
12. ART GALLERY. Кирилков Валентин. URL: <https://volart.com.ua/art/kyrylkov/>
13. Lartgallery. Валентин Кирилков «Бузок». URL: https://lartgallery.ua/uk_collection/buzok-kirilkov-valentin-feodosievich-01230
14. Роман Свередюк. Художник Сидорук Володимир. 2018. URL: <https://sverediuk.com.ua/hudozhnik-sidoruk-volodimir/>
15. Володимир Сидорук « Бузок у Ботанічному». 2005-2024. URL: https://gs-art.store/catalog/siren_v_botanicheskom_1975.html?cur=EUR
16. Наш Київ. Це бібліотеки Києва, які варто відвідати. 2023. URL: <https://nashkiev.ua/culture/tse-naitsikavishi-biblioteki-kieva-yaki-var-to-vidvidati>
17. Сергій Галюк. Журнал великого міста. Як пройти в бібліотеку: 5 сучасних бібліохабів Києва. 2023. URL: <https://bzh.life/ua/mesta-i-veshi/kak-projti-v-biblioteku-5-sovremennyh-bibliohabov-kieva/>
18. Бібліотечно Інформаційний Центр ДНЗ РЦПО БТ ХО. Положення про бібліотеку ДНЗ РЦПО БТ ХО. 2020. URL: <https://bibliocenter.pp.ua/polozhennia-biblioteky/>
19. Lilas, temps gris. 2024© Etablissement public des musées d'Orsay et de l'Orangerie. Accessibility: partially compliant. All rights reserved. URL: <https://www.musee-orsay.fr/en/artworks/lilas-temps-gris-1013>
20. The Passion of Creation URL: <https://www.tumblr.com/life-imitates-art-far-more/tagged/lilac%20flowers>
21. KUITURA.ART. Lilac. Otto franz Scholderer .2020. URL: <https://kultura.art/artworks/9880/lilac>

22. Lilacs and Peonies-Gustave Caillebotte Paintings. Copyright © 2007-2024. URL: https://www.paintingmania.com/lilacs-peonies-151_46161.html
23. The First Lilac. University for the Creative Arts. URL: <https://www.vads.ac.uk/digital/collection/NIRP/id/26371>
24. ImpressionistArt. Top 10 Mary Cassatt Paintings. 2024. URL: <https://impressionistarts.com/top-10-mary-cassatt-paintings>
25. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/976619/petr-hajeks-library-studio-cosmo?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/976619/petr-hajeks-library-studio-cosmo?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
26. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/1006776/the-red-brick-library-g-o-architecture?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/1006776/the-red-brick-library-g-o-architecture?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
27. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/1005057/new-taipei-city-library-taishan-branch-ach-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/1005057/new-taipei-city-library-taishan-branch-ach-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
28. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/1009409/deba-library-zhaohui-rong-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/1009409/deba-library-zhaohui-rong-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
29. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/990762/adams-street-library-workac?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/990762/adams-street-library-workac?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
30. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/370513/media-library-drachten-adp-archititects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/370513/media-library-drachten-adp-archititects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)
31. The world's most visited architecture website «ARCHDSILY». URL: [URL:https://www.archdaily.com/930258/bayeux-media-library-serero-architectes-urbanistes?ad_source=search&ad_medium=projects_tab](https://www.archdaily.com/930258/bayeux-media-library-serero-architectes-urbanistes?ad_source=search&ad_medium=projects_tab)

ДОДАТОК

Іл. 1,2. Бібліотека Петра Гаска [25]

Іл. 3,4. «Бібліотека з червоної цегли», Північна Корея [26]

Іл. 5,6. Тайванська міська бібліотека Нового Тайбею [27]

Іл. 7, 8. Бібліотека в Китаї [28]

Іл. 9, 10. Бібліотека вулиці Адамс, Бруклін [29]

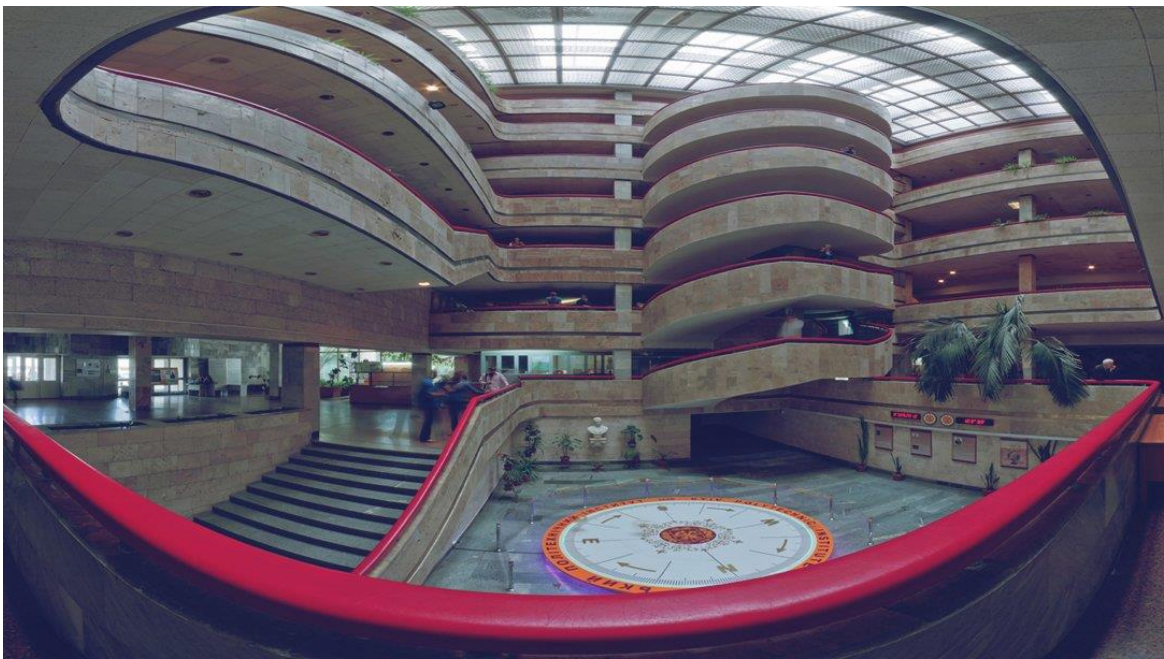
Іл. 11,12. Медіатека в Нідерландах [30]

Іл. 13, 14. Бібліотека-медіатека у Байо, Франція [31]

Іл. 15. Перша львівська медіатека [16]

Іл. 16. Науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка [16]

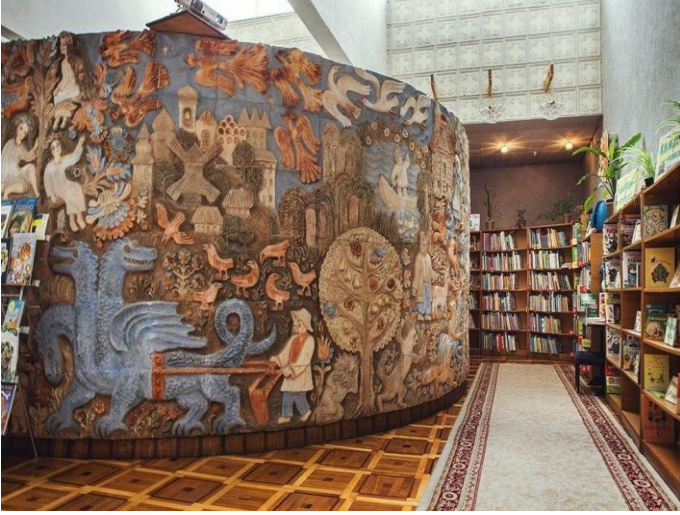

Іл. 17. Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. П.

Котляревського[2]

Іл. 18. Бібліотека імені Павла Тичини [16]

Іл. 19,20. Національна бібліотека України для дітей [16]

Іл. 21, 22. Центральна районна бібліотека «Свічадо». [16]

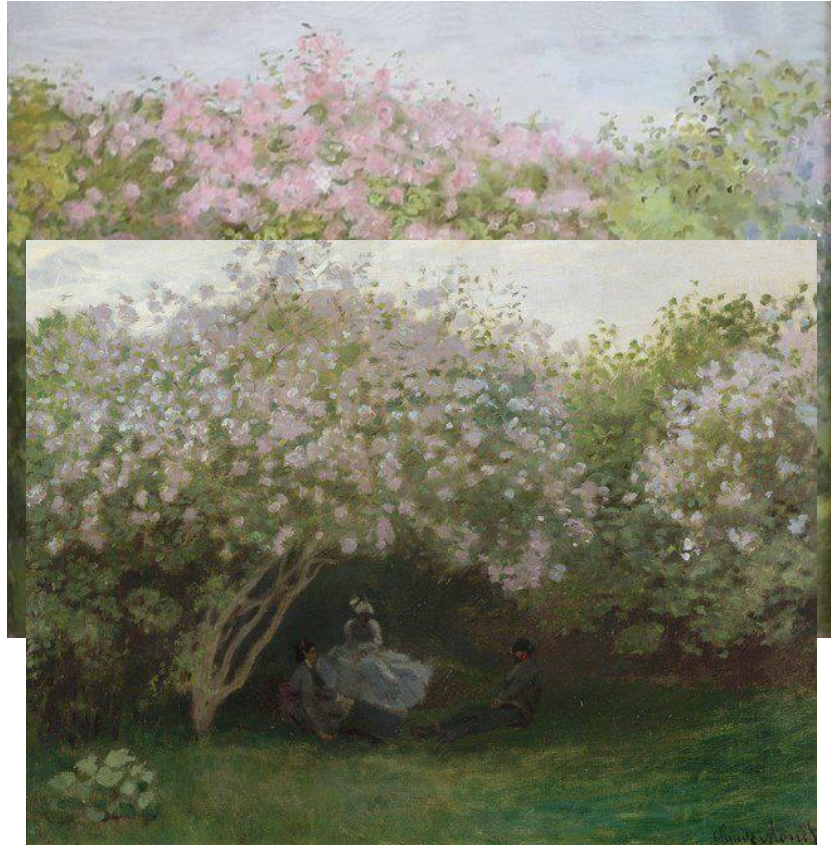
Іл. 23,24. Центральна бібліотека імені Шевченка для дітей [17]

Іл. 25, 26. Бібліотека № 115 [17]

Іл. 27. «Кущ бузку на сонці», Клод Моне ,1873 [19]

Іл. 28. «Відпочинок під кущем бузку», Клод Моне [19]

Іл. 29. «Білий бузок», Едуард Мане, 1882 [7]

Іл. 30. «Бузок», Чарльз Ітан Портер, 1890 [20]

Іл. 31. «Бузок», Отто Франц Шолдерер [21]

Іл. 32. «Бузок півонії у двох вазах», Гюстав Кайботт [22]

Іл. 33. «Троянди бузку», Антоніо Хосе да Коста, 1920

Іл. 34. «Квітучий бузок», Кріак Костанді, 1902 [8]

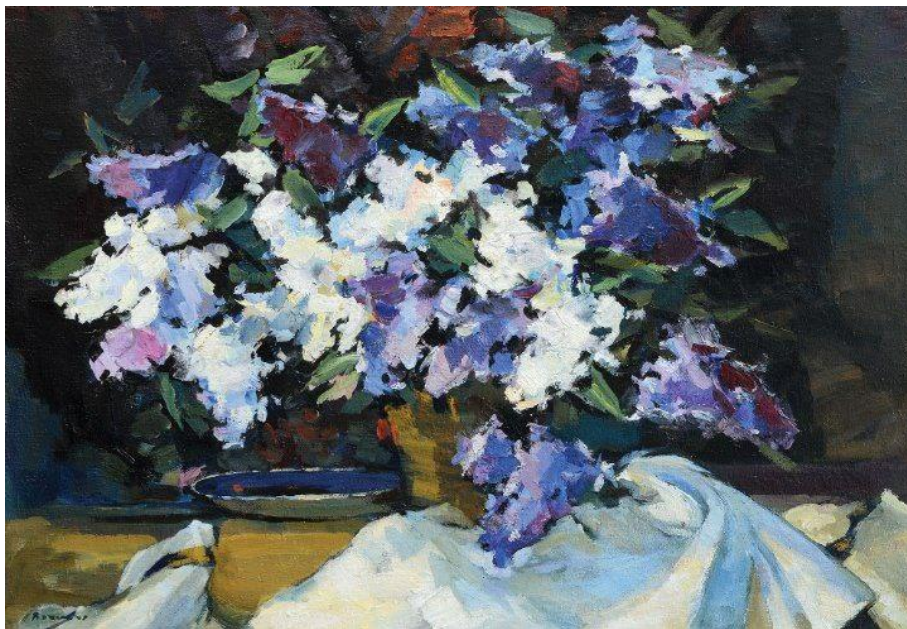
Іл.35. «Перший бузок», Леві Еміль [23]

Іл. 36. «Бузок у вікні», Мері Кассат [24]

Іл. 37. «Бузок», Катерина Шувалова [9]

Іл. 38. «Бузок», Борецький Альберт [11]

Іл. 39. «Бузок», Борис Литовченко [10] Іл. 40. «Білий бузок», Борис Литовченко[10]

? Іл. 41. «Весна у Києві», Борис Литовченко[10]

Ил. 42. «Бузок», Борис Литовченко [10]

Ил. 43, 44. Картины Бориса Литовченка [10]

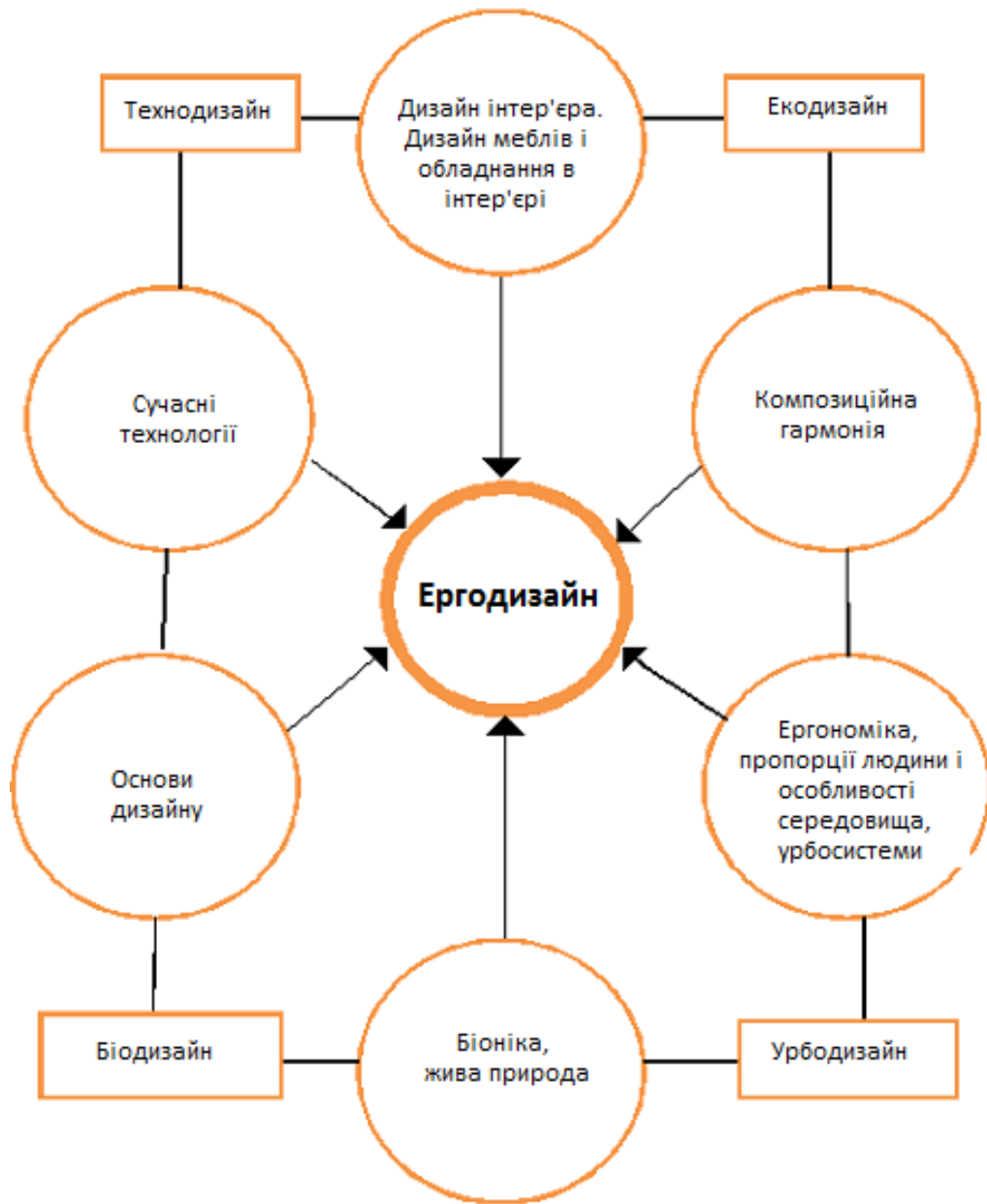
Ил. 45. «Бузок», Кирилков Валентин [13]

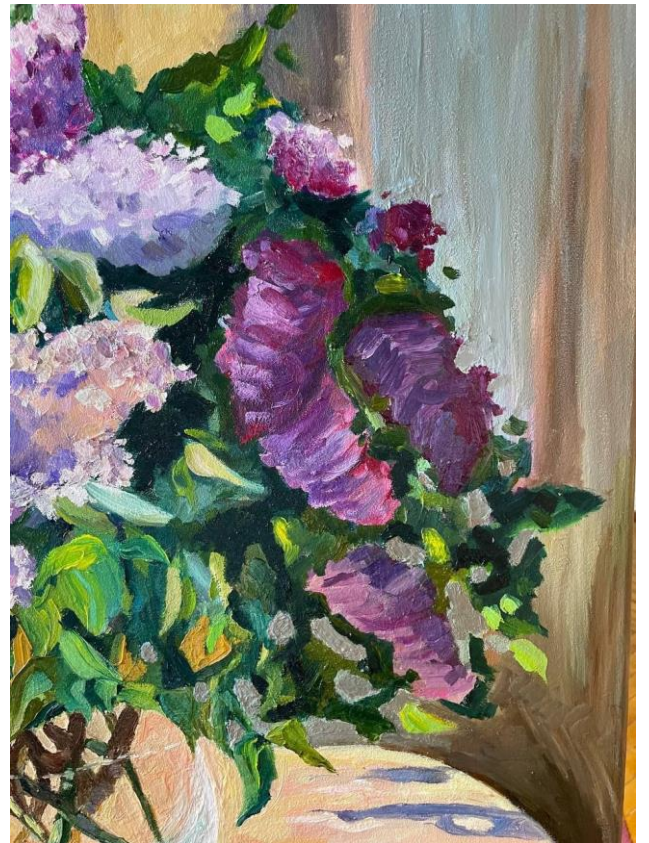

Іл. 46. «Бузок у Ботанічному», Володимир Сидорюк [15]

Іл. 47. « Бузок і конвалії», Горбенко Олексій Архипович

Іл. 48. Основні взаємозв'язки напрямів штучного формоутворення [5]

Іл. 49 Натюрморт «Зацвів бузок»

